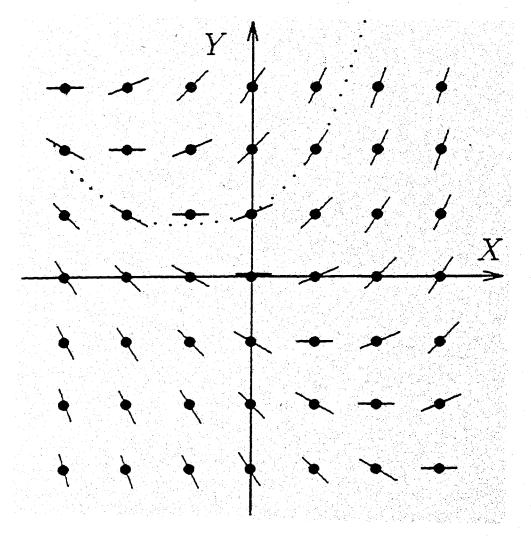
Differentialligninger

Poul Einer Hansen

INDHOLD

FORORD
INDHOLDSFORTEGNELSE

Kapitel 1 DE KOMPLEKSE TAL 1

0.	Indledning	1
[]	inaleaning	

- De komplekse tal 6 1.
- Modulus og argument 9 2.
- 3. Konjugering 13
- Den binome ligning 14 4.
- 5.
- Andengradsligningen 16 Ligning af n'te grad 20 6.
- Eksponentialfunktionen 23

Kapitel 2 KURVEINTEGRAL 29

- 0. Indledning 29
- Kurveintegral i planen 30 1.
- 2. Totalt differential 41
- Krydsdifferentiationsbetingelsen 47

Kapitel 3 DIFFERENTIALLIGNINGER AF 1. ORDEN 51

- 0. Indledning 51
- Differentialligning af 1. orden 51 1.
- Ligningen L(x, y)dx + M(x, y)dy = 0 57 2.
- Opstilling af differentialligning med forelagt løsning 66 3.
- Ligningen y'=ay og dens varianter 69 4.
- Begrænset vækst. Den logistiske model 79 5.
- Substitution. Ligningen y'=f(y/x) 90 6.
- Lineær 1. ordens differentialligning 94 7.
- Anvendelser i teoretisk økonomi 100

Kapitel 4 SAMHØRENDE DIFFERENTIALLIGNINGER

- 0. Indledning 111
- Systemer af differentialligninger 112 1.
- 2. Et simpelt specialtilfælde 114
- Egenværdi og egenvektor. Systemet x'=Ax 118 3.
- 4. Komplekse egenværdier 128
- Dobbeltrødder 136

Inhomogent system 140 6. Ligevægt og stabilitet 144 7. Vekselvirkende populationer 155

Kapitel 5 DIFFERENTIALLIGNINGER AF HØJERE ORDEN 167

- Indledning 167 0.
- Differentialligning af n'te orden 167 1.
- Ligningen x'' + ax' + bx = 0 169 2.
- Ligningen x'' + ax' + bx = f(t) 173 3.
- Bevægelsesligning 175 4.
- Lineær 2. ordens differentialligning. Kort oversigt 178 5.
- Lineær differentialligning med konstante koefficienter 181 6.
- Elimination af de variable i et system 185 7.

Kapitel 6 DIFFERENSLIGNINGER 189

- Indledning 189
- Differensligning af 1. orden 191 1.
- Lineær 1. ordens differensligning 193 2.
- Samhørende differensligninger 196 3.
- Ligevægt og stabilitet 200 4.
- Differensligninger af højere orden 203

OPGAVER nrr. 1-262

STIKORDSREGISTER 286 FACITLISTE 289

0. Indle

Fra den tilhørene er de na plikation division,

Vi til: sende m $\{\cdots,-3$ division

Nu til arterne, de ration bortset: udtrykk

Der ei

Differentialligninger

ALFABETISK REGISTER

Et tal som f.eks. 57 henviser til side 57, x.142 til Opgave 142. KVL, okt. 1996 / PEH

absolut ændring 100 afsluttet 3, 52 algebraens fundamentalsætning 20 algoritme 192 analytisk løsning 53 anden ordens proces 87-89 andengradsligning 16 arbejde 29-32, 40 arbitrære konstanters variationsmetode 94, 194 argument 9 asymptotisk stabilitet 148 asymptotisk vækstfaktor 206 autonom 144, 153, 197

bakterievækst x.128 begrænset vækst 79, 85 begyndelsesbetingelse 54, 113, 191, 197, 203 Bernoullis differentialligning 99-100 bevægelsesligning 167, 175 ff binom ligning 14 biologi 51, 52, 69-70, 72, 76, 77, 80, 85, 86, 111, 145, 154, 155-165, 1901, 205-206, x.125, x.126, x.129, x.203, x.204, x.205, x.206, x.207 brønd, indsivning i 86 byttedyr 161

C 3, 6 C-optagelse i planter x.185 Cardanos metode x.35 centralfelt x.49

bærekapacitet 85

de Moivres formel 12 demografi: se populationsvækst diagonalisere 123 diagonalmatrix 117 differens 190 differensligning 189 ff differensligning af højere orden (af n'te orden) 203 differensligning, lineær 193 differential 33

differential i tre variable x.46 differentialform 33, 58 differentialligning af 1. orden 51 ff differentialligning af højere orden (af n'te orden) 167 ff differentialligning på differentialform 58 diskret 189 diskretisering 190 DL = differentialligning dobbeltrødder 136 ff, 170 dynamisk 103, 111, 189 dødsrate 78, 161

efterspørgsel 101, 103 ff egenvektor 136 ff, 128 ff, 198 egenværdi 136 ff, 128 ff, 198 eksistens- og entydighedssætn. 53, 58, 64-65, 113, 168 eksponentialfunktion 23 elasticitet 100 ff elektrisk kredsløb 73, 74, 99, 177, x.234 elimination af de variable i system 185-187 empirisk 85 enkelt uendelighed 53 enkeltsammenhængende 47 entropi 30 Ernsts ligning 87 Euklids algoritme 192

Eulers formler 25

Eulers metode 55-56, x.73

fasediagram 157 fasefaktor 25 FHL = fuldstændig homogen løsning Fibonacci-følge 205 Fibonaccis kaniner 205 FIL = fuldstændig inhomogen løsning fiederkonstant 40 fjederkraft 40, 45, 65, 183, x.49, x.233 forbrugsvektor 106 fordoblingstid 70 fortegn 25 fortætningspunkt 202 forurening 72, 76 friktionskraft 175 fuldstændig løsning 52, 112, 168, 182, 192, 196, 199 fundamentalsætning 20 funktionalmatrix 150, 200 fysik 29-33, 39, 40-43, 46, 51, 57, 65, 70, 73-74, 86-87,

99, 111, 114-115, 146-147, 151, 167, 175-177, 183-185, x.49, x.233, x.234, x.235 fysisk kemi 30, 51, 71, 87-89, 111 første ordens proces 71 gnidningsfrie tilfælde, det 176 Gompertz' funktion 85 grad, af polynomium 20 gradientfelt 42 gravitation 39, 46 gætteregler 97, 142, 173, 199 halveringstid 71, 72 harmonisk kraft(felt) 40, 65, 175-176, x.49 helt tal 1 henfaldskonstant 115 Hermite'sk matrix 133 homogen 94, 119, 178, 193, 197, 204 hvilelængde 40 hyperbolske funktioner 25 imaginærdel 6, 135 imaginært tal 3, 6 indifferensflade 107 indre punkt 52 indsivning i brønd 86 inhomogen 94, 119, 140, 142, 178, 194, 198, 199, 204 integrerende faktor 60 isomorf 5 iteration 194 jagt 84, 154 jordfysik 86-87 kaos 202 kapitalvækst 71 karakteristisk polynomium 133 karakteristisk ligning 121 ff karakterligning 169, 204 kemi: se fysisk kemi

kemisk bekæmpelse 163-164

koblede svingninger 183-185

kemostat x.205

kompleks funktion

kompleks løsning

kompleks talplan 6

komplekst tal 1 ff, 6

156 ff, x.204, x.206

konjugering 13

konkurrerende arter

af reel variabel 23

128 ff, 169, 196, 199

kompleks matrixalgebra x.21

differentialli lineær, inhomo differentialli konstante ko lineært differer system med koefficienter lineært, homoge ligningssyste linieelement 5 liniestykke 35 logistisk funktio logistisk ligning Lotka 153 Lotka-Volterra I LR-kredsløb 7: løsning (=partiki 52, 58, 112, 1 løsning ved udvi i potensrække løsningskurve 5 Maclaurinrække marginal substitu 107-101 massetiltrækning matrixmodel 19 modsat tal 7 modulus 9 Moivre, de 12 N 1

konservativt

kontinuert d

konveks 10

kraftfelt 29

krydsdifferer

kurveintegra

kurveintegra

LC-kredsløb

ligevægt 10

lineær 2. orde

lineær differe

lineær n'te or

ligning med

koefficiente

differentiall

konstante ke

lineær, homog

lineær 1. order

differential

legeme 1

29, 41, x.

konservativt kraftfelt 29, 41, x.49 kontinuert dyrkning x.205 konveks 109 kraftfelt 29, 30, 57 krydsdifferentiation 47 ff, 66 kurveintegral i rummet 38 kurveintegral 29 ff, 33 LC-kredsløb x.234 legeme 1 ligevægt 101, 144 ff, 200 lineær 2. ordens differentialligning 178 ff lineær differensligning 193 lineær n'te ordens differentialligning med konstante koefficienter 181 lineær, homogen 2. ordens differentialligning med konstante koefficienter 169 lineær 1. ordens differentialligning 94 ff lineær, inhomogen 2. ordens differentialligning med konstante koefficienter 173 lineært differentialligningssystem med konstante koefficienter 119 lineært, homogent differentialligningssystem 141 linieelement 54 liniestykke 35 logistisk funktion 81 logistisk ligning 79 ff, 153 Lotka 153 Lotka-Volterra ligninger 165 LR-kredsløb 73-74 løsning (=partikulær løsning) 52, 58, 112, 168, 191, 197 løsning ved udvikling i potensrække x.148 løsningskurve 58, 61 Maclaurinrække 26 marginal substitutionsrate 107-101 massetiltrækning = gravitation matrixmodel 197 modsat tal 7 modulus 9 Moivre, de 12 N 1 N₀ 191 naturligt tal 1 Newtons 2. lov 167, 175 niveauflade 107 numerisk løsning 54, 190

-147,

35

3-185.

t 176

3, 199

204

, 142,

n 133

1 ff

3-164

3-185

x.21

128 ff

25

nyttefunktion 106 ff ODE = 'ordinary differential equation' (eng.) = differentialligning omegn 52 opstilling af differentialligning 66-67 ortogonaltrajektorie x.101, x.102, x.103, x.104 overgangsformler. komplekse 9 partiel differentialligning 167 partikulær løsning = løsning PDE = 'partial differential equation' (eng.) = partiel differentialligning pendul 146-147, 151, x.121 plantekonkurrence x.206 polynomium 13, 20 populationsvækst 69-70, 72, 77, 78, 85, 86, 111, 155-165, 205, 206, x.124, x.125, x.126, x.129 potensrække x.148 potentialfunktion 46 potentiel energi 46 pris, priselasticitet 60 proces af 1. orden 71 proces af 2. orden 87-88 prædatere 161 påtrykt kraft 175 Q 1 R 2 radioaktivt henfald 70, 114 rand, randpunkt 52 rationalt tal 1 RC-kredsløb 74, 99 RCL-kredsløb 177 reaktionshastighed 71, 87-89 reaktionskinetik x.127 realdel 6 reciprok 7 reelt polynomium 13 reelt tal 2 rekursiv 192 relativ ændring 101 rent imaginær 6 resonans 177, x.235 retningsfelt 55, 160 rovdyr-byttedyr model 161 ff, x.203, x.207 rumligt kurveintegral 38 sameksistens 55, 160 samhørende differensligninger 196 ff

samhørende differentialligninger 111 ff sammenhængende område 47 separation af de variable 61 singulært punkt 59 stabil ligevægt 147, 200 stabilitet 144 ff, 200 stamfunktion 43 statisk model 103 stykkevis differentiabel kurve 38 substitution i differentialligning 90 ff svingningstid x.121 symbiose 165 system af differensligninger 196 ff system af differentialligninger 112 ff sæsonvariation 77 sømodel 76 talfølge 189 termin 71 termodynamik 30 totalt differential 29, 41 ff, 60 tredjegradsligning x.35 trend 77 tyngdefelt x.49 uafhængig af vejen 41 ubegrænset vækst 69, 80 udbud 103 udbud/efterspørgsel balance 103 ustabil ligevægt 147-148 varmehandling af konserves 72, 75, 78 varmeoverførsel 75 vekselspænding 99 vekselvirkende populationer 155 vektorfunktion af flere variable 149 Verhulst 85 Volterra 165 vækstrate 69, 77, 79, 155 Wronski-determinant 178 ydre punkt 52 Z 1. økologisk niche 160 økonomi 51, 52, 71, 80, 100-109, 111, 190, 193 åben mængde 52